

Міністерство освіти і науки України
Донбаська державна машинобудівна академія (ДДМА)
Кафедра Інноваційних технологій і управління

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«Наукометричні бази даних і публікаційна активність»

рівень вищої освіти	третій (освітньо-науковий)
спеціальність	131 Прикладна механіка
назва освітньої програми	Прикладна механіка
статус	вибіркова

Краматорськ
ДДМА
2020

Робоча програма «Наукометричні бази даних і публікаційна активність» для докторантів з галузі знань 13 «Механічна інженерія», спеціальністю 131 «Прикладна механіка» - 11 с.

Розробники:

_____ Ковалевський С. В., д.т.н., проф.

Погоджено з групою забезпечення освітньої програми:

Керівник групи забезпечення:

_____ С.В. Ковалевський, д-р техн. наук, професор

Розглянуто і затверджено на засіданні кафедри технології машинобудування, протокол № 16 від «22» травня 2020 р.

Завідувач кафедри:

_____ С.В. Ковалевський, д-р техн. наук, професор

Розглянуто і затверджено на засіданні Вченої ради факультету інтегрованих технологій і обладнання

Протокол № ____ від « ____ » _____ 2020 р.

Голова Вченої ради факультету:

_____ О.Г. Гринь, канд. техн. наук, доцент

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни дисципліни «Наукометричні бази даних і публікаційна активність» складена відповідно до Освітньо-наукової програми Донбаської державної машинобудівної академії

на третьому (освітньо-науковому рівні)
галузі знань 13 «Механічна інженерія»
Спеціальність «131 Прикладна механіка»

Опис навчальної дисципліни (анотація)

Освітньо-науковий рівень вищої освіти передбачає здобуття особою теоретичних знань, умінь, навичок та інших компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, оволодіння методологією наукової та педагогічної діяльності, а також проведення власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення з по слідкуючим оприлюдненням у вигляді наукових публікацій за засадах академічної доброчесності (Закон України «Про вищу освіту», 2014).

Докторанту винесені питання щодо оволодіння глибинними професійними знаннями щодо підготовки наукових публікацій, універсальними навичками оформлення наукової публікації згідно з вимогами видань, уміння вибору наукового видання, яке відповідає рівню підготовленої публікації.

Статус навчальної дисципліни: вибіркова

Предметом вивчення навчальної дисципліни є дослідження засобів і методів публікаційної активності з дотриманням правил цитувань, принципів академічної доброчесності.

Міждисциплінарні зв'язки: відповідно до навчального плану, вивчення навчальної дисципліни «Наукометричні бази даних і публікаційна активність» здійснюється, коли докторантом набуті відповідні знання з основних базових дисциплін на II рівні вищої освіти, а також дисциплін: «Англійська мова наукового спрямування», «Філософія і методологія науки», «Механіка та технології обробки матеріалів», «Сучасні наукові аспекти прикладної механіки». У свою чергу, предмет формує засади поглибленого вивчення докторантом мовних компетентностей, достатніх для представлення наукових результатів у публікаціях, що входять до наукометричних баз різного рівня.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни:

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни “Наукометричні бази даних і публікаційна активність” є здобуття докторантами знань принципів академічної доброчесності, навичок написання статей та вмінь вибору видань з наукометричних баз видань, достойних для подання наукової публікації.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни є формування універсальних навичок оформлення наукової публікації згідно з вимогами видань, що входять до наукометричних баз.

Результати навчання

Програмні результати навчання (РН):

РН1 Демонструвати безперервний розвиток власного інтелектуального та загальнокультурного рівня самореалізації

РН2 Інтерпретувати та аналізувати інформацію з використанням новітніх інформаційних технологій

РН3 Виявляти невіршені проблеми у предметній області, формулювати питання та визначати шляхи їх рішення

РН4 Формулювати наукові гіпотези, мету і завдання наукового дослідження

РН5 Розробляти дизайн та план наукового дослідження

РН6 Виконувати оригінальне наукове дослідження

РН7 Пояснювати принципи, специфічність та чутливість методів дослідження, інформативність обраних показників

РН8 Володіти, вдосконалювати та впроваджувати нові методи дослідження за обраним напрямом наукового проекту та освітньої діяльності

РН9 Аналізувати результати наукових досліджень, використовувати методи статистичного дослідження

РН10 Впроваджувати результати наукових досліджень у освітній процес та суспільство

РН11 Презентувати результати наукових досліджень у формі презентації, постер них доповідей, публікацій

РН12 Розвивати комунікації в професійному середовищі й громадській сфері

РН13 Організувати освітній процес

РН14 Оцінювати ефективність освітнього процесу, рекомендувати шляхи його удосконалення

РН15 Організувати роботу колективу (студентів, колег, міждисциплінарної команди)

РН16 Дотримуватися етичних принципів при роботі з пацієнтами, лабораторними тваринами

РН17 Дотримуватися академічної доброчесності, нести відповідальність за достовірність отриманих наукових результатів.

Очікувані результати навчання з дисципліни:

1. Здобувані вищої освіти здобудуть навички написання наукової статті, тез, дисертації, монографії.
2. Докторанти зареєструються в наукометричних базах даних, здійснять пошук за автором, за журналом, за спеціальністю з метою вибору наукового видання, яке відповідає рівню їх наукового дослідження.
3. Здобувані вищої освіти здобудуть навички перевірки статті на предмет плагіату за допомогою антиплагіатних програм.
4. Докторанти засвоять принципи академічної доброчесності.

2. Програма навчальної дисципліни

Дисципліна	Модулі	Загальна кількість годин	Кредити ЄКТС	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
Наукометричні бази даних і публікаційна активність	Модуль 1 Змістових модулів 3	120	4	15	15	90

Модуль 1.

Тема 1. Публікаційна активність як результат науково-педагогічної діяльності

Наукометрія і її завдання. Бібліографічна і реферативна база даних з інструментами для відстеження цитованості статей. Рейтинги. Обліковий запис ученого у ІС “УІНЦ”: вкладка “паспорт”, вкладка “публікації”, вкладка “аналітика”. Обліковий запис установи у ІС “УІНЦ”: вкладка “паспорт”, вкладка “співробітники”, вкладка “аналітика”. Розділ аналітики ІС “УІНЦ” Сторінка “Про проект” ІС “УІНЦ”. Пошук об'єктів у системі.

Тема 2. Види наукових публікацій і вимоги до їх написання

Типи публікацій, їх відмінність.

Тема 3. Сучасні вимоги до написання наукової статті

Структура наукової статті, вимоги до її окремих елементів.

Тема 4. Особливості оформлення дисертації і супровідних документів

Структура дисертації, вимоги до її окремих елементів.

Тема 5. Особливості оформлення монографій

Структура наукової монографії, вимоги до її окремих елементів.

Тема 6. Законодавча база академічної доброчесності

Закони України про освіту, про вищу освіту, принципи академічної доброчесності.

Тема 7. Види порушень академічної доброчесності і можливі покарання

Типові помилки і свідоме порушення принципів доброчесності. Види покарань.

Тема 8. Академічний плагіат

Види академічного плагіату, правила цитувань, шляхи уникнення плагіату. Подібність і оригінальність.

Тема 9. Перевірка на оригінальність тексту та її інтерпретація

Програмні антиплагіатні продукти, принципи роботи, методи оцінки оригінальності.

Тема 10. Авторство і його види

Види авторства, принципи доброчесності при формуванні авторського колективу.

Тема 11. Наукометрія, її роль, види показників

Індекс Хірша або h-індекс, Індекс цитування, Імпакт-фактор (ІФ або Ш), Український індекс наукового цитування (УІНЦ)). Можливість публікації статей у престижних міжнародних наукових видання через міжнародний реєстр учених ORCID. Участь у подачі заявок на гранти через міжнародний реєстр учених ORCID.

Тема 12. Наукометричні бази даних, їх значення і види

Глобальні, регіональні, національні, спеціалізовані бази даних.

Тема 13. Особливості роботи бази даних Scopus і Google Академія

Інструкція користувачів наукометричної платформи Scopus. Спеціальний інтерактивний портал наукометричної платформи Scopus. Пошук за автором у системі Google Scholar. Робота з Google Scholar: інтерфейс Google Scholar, опція розширеного пошуку, відсортування результатів пошуку, пошук за датою публікації в Google Scholar, пошук наукових праць без їх цитування в Google Scholar, інтерактивні посилання, отримані в результаті розширеного пошуку в Google Scholar.

Тема 14. Робота в базі даних Web of Science і Publons

Пошук інформації у наукометричній платформі Web of Science. Реєстрація профілю на платформі Web of Science. Бази даних наукометричної платформи Web of Science: Science Citation Index Expanded, Social Sciences

Citation Index, Arts & Humanities Citation Index та Conference Proceedings Citation Index.

Тема 15. Бібліографія: стилі, трансформація стилів

Стилі бібліографічних посилань, вимоги до формування списку літератури у дисертації і статтях.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Всього	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
<i>Змістовий модуль 1. Публікаційна активність</i>				
Публікаційна активність як результат науково-педагогічної	10	2	1	8
Види наукових публікацій і вимоги до їх написання	10	1	1	8
Сучасні вимоги до написання наукової статті	10	2		8
Особливості оформлення дисертації і супровідних документів	10	2		8
Особливості оформлення монографій	10	1		8
<i>Змістовий модуль 2. Академічна доброчесність</i>				
Законодавча база академічної доброчесності	10	2		8
Види порушень академічної доброчесності і можливі покарання	10	1	1	8
Академічний плагіат	10	2		8
Перевірка на оригінальність тексту і її інтерпретація	12	1	1	8
Авторство і його види	8	1	1	8
<i>Змістовий модуль 3. Наукометричні бази даних</i>				
Наукометрія, її роль, види показників	10		2	8
Наукометричні бази даних, їх значення і види	10		2	8
Особливості роботи бази даних Scopus і Google Академія	12		2	8
Робота в базі даних Web of Science і Publons	10		2	8
Бібліографія: стилі, трансформація стилів	8		2	8
Усього	120	15	15	90

4. Теми лекцій

№ з/п	Тема лекції	К-сть годин
1.	Публікаційна активність як результат науково-педагогічної діяльності	2
2.	Види наукових публікацій і вимоги до їх написання	1
3.	Сучасні вимоги до написання наукової статті	2
4.	Особливості оформлення дисертації і супровідних документів	2
5.	Особливості оформлення монографій	1
6.	Законодавча база академічної доброчесності	2
7.	Види порушень академічної доброчесності і можливі покарання	1
8.	Академічний плагіат	2
9.	Перевірка на оригінальність тексту і її інтерпретація	1
10.	Авторство і його види	1

5. Теми практичних занять

№ з/п	Тема практичного заняття	К-сть годин
1.	Публікаційна активність. Наукометрія	1
2.	Наукометричні показники	1
3.	Міжнародний реєстр учених ORCID	2
4.	Огляд наукометричних баз даних активності та індексів впливу діяльності окремих вчених і дослідницьких організацій	2
5.	Науково-видавнича інфраструктура «Наукова періодика України» (Scientific Periodicals of Ukraine)	2
6.	Наукометрична платформа Web of Science	2
7.	Наукометрична платформа Scopus	1
8.	Пошукова та наукометрична база системи Google Академія (Google Scholar)	1
9.	Наукометрична база даних Index Copernicus(IC)	1
10.	Наукометрична база даних РИНЦ	2

6. Самостійна робота

№ п/п	Тема заняття	К-сть годин
1.	Публікаційна активність як результат науково-педагогічної діяльності	8
2.	Види наукових публікацій і вимоги до їх написання	8
3.	Сучасні вимоги до написання наукової статті	8
4.	Особливості оформлення дисертації і супровідних документів	8
5.	Особливості оформлення монографій	8
6.	Законодавча база академічної доброчесності	8
7.	Види порушень академічної доброчесності і можливі покарання	8
8.	Академічний плагіат	8
9.	Перевірка на оригінальність тексту і її інтерпретація	8
10.	Авторство і його види	8
11.	Наукометрія, її роль, види показників	8
12.	Наукометричні бази даних, їх значення і види	8
13.	Особливості роботи бази даних Scopus і Google Академія	8
14.	Робота в базі даних Web of Science і Publons	8
15.	Бібліографія: стилі, трансформація стилів	8

7. Індивідуальні завдання: пошук і реєстрація докторанта в наукометричних базах даних, пошук відповідних журналів для подання публікації, написання статті, тез, підготовка презентації, уміння перевірити оригінальність тексту за допомогою антиплагіатних програм.

8. Завдання для самостійної роботи: опрацювання матеріалу згідно тематичного плану із застосуванням сучасних інформаційних технологій, опрацюванням завдань з персональної реєстрації в наукометричних базах даних, пошук відповідних рівню дослідження докторанта, підготовка скріншот реферату виконаних завдань.

9. Методи навчання:

Вербальні: лекції відповідно до тематично плану, пояснення різних ситуацій, бесіда, консультація, навчальна дискусія.

Наочні: демонстрація мультимедійних та відеоматеріалів відповідно до теми практичного заняття.

Практичні: аналіз підготованих докторантами тез, презентацій, ілюстрацій, статей. Пояснювально-ілюстративні або інформаційно-рецептивні: надання готової інформації. Частково-пошуковий або евристичний: оволодіння окремими елементами пошукової активності.

Метод проблемного викладу: навчання докторантів на проблемних ситуаціях з метою підготовки до роботи в реальних умовах.

10. Методи оцінювання (контролю): усний контроль: основне запитання, додаткові, допоміжні; запитання у вигляді проблеми; індивідуальне, фронтальне опитування і комбіноване; письмовий контроль, контроль за допомогою друкованих засобів; програмований контроль.

11. Форма підсумкового контролю успішності навчання: залік докторанта складається з суми поточного контролю та балів, отриманих за залікове заняття з урахуванням вагових коефіцієнтів.

12. Форма поточного контролю успішності навчання: Оцінка з дисципліни визначається з урахуванням поточної навчальної діяльності докторанта із відповідних тем.

Оцінка "відмінно" виставляється у випадку, коли докторант знає зміст заняття та лекційний матеріал у повному обсязі, ілюструючи відповіді різноманітними прикладами; дає вичерпні, точні та ясні відповіді без будь-яких навідних питань; викладає матеріал без помилок і неточностей; вільно вирішує задачі та виконує практичні завдання різного ступеню складності, самостійно генерує інноваційні ідеї.

Оцінка "добре" виставляється за умови, коли докторант знає зміст заняття та добре його розуміє, відповіді на питання викладає правильно, послідовно та систематично, але вони не є вичерпними, хоча на додаткові питання докторант відповідає без помилок; вирішує всі задачі і виконує практичні завдання, відчуваючи складнощі лише у найважчих випадках.

Оцінка "задовільно" ставиться докторантові на основі його знань всього змісту заняття та при задовільному рівні його розуміння. Докторант

спроможний вирішувати видозмінені (спрощені) завдання за допомогою навідних питань; вирішує задачі та виконує практичні навички, відчуваючи складнощі у простих випадках; не спроможний самостійно систематично викласти відповідь, але на прямо поставлені запитання відповідає правильно. Оцінка "незадовільно" виставляється у випадках, коли знання і вміння докторанта не відповідають вимогам "задовільної" оцінки.

Оцінювання самостійної роботи.

Оцінювання самостійної роботи докторантів, яка передбачена в темі поряд з аудиторною роботою, здійснюється під час поточного контролю теми на відповідному практичному занятті. Оцінювання тем, які виносяться лише на самостійну роботу і не входять до тем аудиторних навчальних занять, контролюється при проведенні диференційованого заліку.

Критерії оцінювання

Підсумковий рейтинговий контроль передбачає складання заліку за курсом «Мехатроніка в технологічних системах» наприкінці вивчення цього курсу. Залік припускає перевірку теоретичних і практичних знань і умінь студентів з усіх питань курсу. Умови складання заліку мають три варіанти дій, які наведені нижче.

1) Підсумок оцінювання знань студентів (залік) здійснюється за результатами поточного модульного контролю, завдання якого оцінюються у діапазоні від 0 до 100 балів. Підсумковий бал за результатами поточного модульного контролю визначається під час останнього практичного заняття та є основою для виставлення заліку по дисципліні.

2) Викладач має право виставити залік при умові, якщо студент набрав не менш, ніж 55 балів за підсумком поточного модульного контролю.

3) Студент, який не набрав за результатами підсумкового модульного контролю 55 балів, зобов'язаний складати залік.

Під час заліку студенту пропонується виконати теоретичні і практичні завдання за системою оцінки Mastery Learning, для чого надаються залікові білети, що мають типовий характер і повинні обновлятися не менше, ніж один раз у 2 роки. Оцінювання заліку (навчальних досягнень) студентів при вивченні дисципліни наведено в таблиці 11.

Таблиця 11 – Оцінювання заліку за різними шкалами

Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за бальною шкалою, що використовується у ДДМА	Оцінка за національною шкалою	Коментарі результатів складання заліку
A	90 – 100	відмінно	Зараховано (Залік складений успішно)
B	81 – 89	добре	Зараховано (Залік складений успішно)
C	75 – 80	добре	Зараховано (Залік складений успішно)

D	65 – 74	задовільно	Зараховано (Залік складений)
E	55 – 64	задовільно	Зараховано (Залік складений)
FX	30 – 54	незадовільно	Не зараховано (Залік не складений, але надана можливість повторного складання)
F	0 – 29	незадовільно	Не зараховано (Залік не складений із обов'язковим повторним вивченням дисципліни)

Критерії оцінки заліку:

„Зараховано” ставиться, якщо продемонстровано:

- 1) задовільні знання у викладі теоретичного матеріалу з вживанням відповідної термінології і лексики та наведенням відповідних прикладів;
- 2) припускається змістовні помилки, яка не спотворює основний зміст відповіді;
- 3) враховуються семантична насиченість відповіді, повнота викладення, уміння виразити свої думки із наданого питання.

„Не зараховано” ставиться, якщо виявлено:

- 1) незнання теоретичного матеріалу курсу і невміння виразити свої думки із запропонованого питання;
- 2) незадовільне уміння і навички практичного застосування РПВТ та вміння висловити свої думки;
- 3) значні змістовні помилки, що спотворюють зміст відповіді;

Протягом складання заліку при необхідності студенту можуть бути поставлені додаткові питання.

13. Методичне забезпечення (навчальний контент (конспект або розширений план лекцій), плани практичних (семінарських) занять, самостійної роботи, питання, методичні вказівки, завдання або кейси для поточного та підсумкового контролю знань і вмінь здобувачів, відео- та презентації згідно тематичного плану занять та індивідуальної роботи студентів).

14. Рекомендована література Основна (Базова)

1. Білошицький А. О. Наукометричні бази та індикатори цитування наукових публікацій / А.О. Білошицький, В.Д. Гогунський // Інформаційні технології в освіті, науці та виробництві : збірник наукових праць / М-во освіти і науки України; Одеський нац. політехнічний університет; Херсонський політехнічний коледж. - Одеса, 2013. - Вип. 4 (5). - С. 198-203. - ISSN 2307- 4752

2. Для чего нам нужны международные наукометрические базы данных
http://web-in-learning.blogspot.rU/2012/11/blog-post_24.html

3. Краткое пособие по поиску информации в Web of Science
http://library.kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/biblio/PDF/wok5_wos_qrc_ru.pdf

4. Мриглод О. І., Кенна Р., Головач Ю. В., Берш Б. Про вимірювання наукової ефективності. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/vnanu_2013_10_11.pdf.

Наука України в дзеркалі наукометричної бази даних SciVerse Scopus -
<http://www.jsi.net.ua/scopus/>

5. Наукова періодика України http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=F&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&S21CNR=20&Z21Ю=

6. Наукометрія // Великий тлумачний словник сучасної української мови. URL: <http://www.lingvo.ua/uk/Interpret/uk-ru>.

7. Наукометрические базы данных. URL: <http://ntb.pstu.edu/?id=22&L=1>.

8. Оборський, Г.О. Нові тенденції і завдання щодо підготовки науковців вищої кваліфікації [Текст] / Г.О. Оборський, В.Д. Гогунський // Інформаційні технології в освіті, науці та виробництві. - Вип. 2 (5). - О. : АО Бахва, 2013. -С. 15-22.

9. Проблеми та перспективи публікації статті в українському журналі, що входить до зарубіжної наукометричної бази

http://library.kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/biblio/PDF/VchdpuPN_2013_112%282%29__24.pdf

10. Рейтинги суб'єктів наукової діяльності України (наука України в дзеркалі наукометричної бази даних SciVerse Scopus)
<http://www.jsi.net.ua/scopus/>

11. Симоненко Т. В. Наукометричний напрям розвитку депозитарію "Наукова періодика України". URL:<http://archive.nbuv.gov.ua/articles/2010/10stvnpu.html>.

12. Чайковський Ю., Сілкіна Ю., Потоцька О. Наукометричні бази та їх кількісні показники (Частина І. Порівняльна характеристика наукометричних баз) //Вісник НАН України. - 2013. - № 8. - С. 95-97

13. MeBo L. I., Yang K. Impact of data sources on citation counts and rankings of LIS faculty: Web of Science versus Scopus and Google Scholar// J. Am. Soc. Inf. Sci.-2007. -V. 58, № 13.-P.2105-2125, doi: 10.1002/asi.20677.

14. Harnad S. Open Access Scientometrics and the UK Research Assessment Exercise. URL: <http://eprints.soton.ac.uk/267142>.

15. Harnad S. Validating Research Performance Metrics Against Peer Rankings.URL: <http://eprints.soton.ac.uk/265619>

16. Hirsch J.E. An index to quantify an individual's scientific research output//PNAS. - 2005. - V. 102, N 46. - P. 16569-16572. doi: 0.1073/pnas.0507655102.

Допоміжна

17. Наукометрія // Вікіпедія. URL: <http://uk.wikipedia.org/w/index.php?title=Наукометрія&oldid=12279876> .
18. Наукометрія // Informetrics.ru. URL: <http://informetrics.ru/articles/index.php?cat=34> .
19. Рейтинг сайтів українських університетів за даними Вебометрікс (2015 р.) <http://osvita.ua/vnz/rating/45902/>
20. Рейтинг університетів України III, IV рівнів акредитації «Топ-200 Україна» у 2015 році <http://www.euroosvita.net/index.php/?category=1&id=4068>
21. Соловяненко Д. В. Галузь наукометрії в умовах конкуренції основних наукометричних платформ. URL: <http://archive.nbuv.gov.ua/articles/2011/1/lsdvgnu.pdf>.
22. Флегантов Л. Для чего нам нужны международные наукометрические базы? URL: http://web-in-learning.blogspot.com/2012/11/blog-post_24.html .

15. Інформаційні ресурси

1. Закон України "Про вищу освіту" <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
2. Google Академія <http://www.nbuv.gov.ua/bpnu/Scopus> https://www.scopus.com/free/lookup/for_m/author.uri?zone=TopNavBar&origin=AuthorProfile
4. Google Академія <http://scholar.google.com.ua/>
5. WEB OF SCIENCE https://apps.webofknowledge.com/UA_GeneralSearch_input.do?product=UA&search_mode=GeneralSearch&SID=F54IIcXYeHCVEy7U6kc&preferencesSaved=
6. Антиплагіатна програма: StrikePlagiarism <https://strikeplagiarism.com/en/>
7. Український індекс наукового цитування - <http://uincit.uran.ua/>
8. DOAJ - <http://www.doaj.org/>
9. Publons - <https://publons.com/search/>